

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2022

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT

COURSE – XIX/B

(SOCIOLOGICAL STUDIES IN THE VEDIC AGE)

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्।
10×2=20
 - a) चातुर्वर्ण्यमविशेषात् इति सूत्रे पूर्वपक्षिणा सर्वेषां वर्णानाम् अग्निहोत्रादिषु अधिकारः यथा उपस्थाप्यते शबरभाष्योक्तदिशा तथा साधु विचार्यताम्।
 - b) अग्न्याधेये त्रैवर्णिकानामेव निर्देशात् शूद्रस्य यागाधिकारो नास्तीति आत्रेयमतं पूर्वपक्षिणा यथा खण्डितं तथा सम्यक् प्रस्तूयताम्।
 - c) व्रत-प्रक्रम-ब्रह्मसामविषये शूद्रवर्जितानुक्रमणात् यागसम्पादने शूद्रस्य अनधिकार इति उत्तरपक्षसम्मतः विचार उपस्थाप्यताम्।
2. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च सप्रसङ्गं व्याख्येयम्।
5×2=10
 - a) अपि वा वेदनिर्देशादपशूद्राणां प्रतीयेत।
 - b) गुणार्थित्वान्नेति चेत्।
 - c) संस्कारस्य तदर्थत्वाद्विद्यायां पुरुषश्रुतिः।